

شاید کمتر کسی بداند که ایرانی‌ها بیشتر از ۳ هزار سال پیش در شهرهایشان حمام عمومی داشته‌اند و احتمالاً اولین حمام تاریخ را جمشید پادشاه پیشدادی ایران ساخته است.

شست و شوی بدن و حمام کردن برای ایرانی‌ها علاوه بر پاکیزه کردن تن و دفع چرک، یک آیین مذهبی هم بوده است. یکی از شرط‌های شرکت در مراسم در تمام ادیان پیش از اسلام- از مهرپرستان گرفته تا زرتشتی‌ها- غسل کردن است که نه تنها در یک جایی مثل کاخ شاهی تخت جمشید نشانه‌هایی از حمام پیدا می‌کنند بلکه باستان‌شناس‌ها، بعد از کلی جست‌وجو به این نتیجه رسیدند که ساخت حمام‌های عمومی از عهد هخامنشی در همه شهرهای ایران رایج بوده است.

غسل کردن چه به صورت واجب و چه به صورت مستحب، به مناسبت‌های مختلف به مسلمان‌ها سفارش شده، به همین خاطر بعد از اسلام، شاهان ایرانی و البته آدم‌های خیر، شهرهای ایرانی را پر کردند از حمام‌های عمومی تا جایی که در شهری مثل اصفهان فقط در عهد صفوی ۱۵۲ حمام عمومی ساخته شد.

خصوصیات حمام‌های قدیمی

در گذشته حمام‌ها به صورت عمومی و خزینه بود و بیشتر در کنار خیابان و بازار یا در مکانی مخصوص محله‌ها ساخته می‌شد و مورد استفاده قرار می‌گرفت.

با توجه به اهمیت خاصی که در دوره‌های گذشته به پوشش می‌دادند، حمام‌های عمومی به لحاظ معماری دارای در ورودی پیچ‌داری بود که با گذشتن از چند مسیر و راهرو و رختکن می‌رسید و بعد از آن وارد حمام می‌شد.

سقف اتاق‌های حمام گنبدی شکل و دارای تورگیرهایی بود که به وسیله دریچه‌هایی شیشه‌ای بسته می‌شدند تا بدین ترتیب فقط نور آفتاب به داخل آنها تابید و از ورود هوای سرد جلوگیری و حمام به صورت طبیعی روشن شود.

سازه‌های استفاده شده در حمام‌ها

معمولاً در ساخت این مکانها از آجر، سنگ و مرمر استفاده می‌کردند، زیرا این مواد به خوبی در مقابل آب مقاومت می‌کنند و در پشت حمام گرمخانه (تون) وجود داشت که آب را در دیگ‌های بزرگ مسی به جوش می‌آورد. آب جوش و بخار از گرمخانه و توسط شبکه‌ای از لوله‌های سفالی به

حمام؛ یادگاری از دوره صفویه

قسمت‌های مختلف حمام توزیع می‌شد که این گرمخانه معمولاً دارای یک در پشتی بود که سوخت مورد نیاز گرمخانه به وسیله آن تامین می‌شد.

حمام‌های عمومی در همه شهرها و روستاهای ایران در کنار مساجد یا حسینیه‌ها به صورت زوجی (زنانه و مردانه) ساخته می‌شد.

اجتماعی

این حمام‌ها که قبل از اذان صبح باز می‌شدند دارای سردخانه، گرمخانه، محل شست و شو، خزینه، محل نشستن و لباس پوشیدن بوده است.

آداب حمام‌های عمومی در ایران

در حمام‌های قدیم از خزینه استفاده می‌شد؛ ولی در حمام‌های عمومی جدید دوش‌های متعدد جای خزینه را که به هیچ وجه منطبق با اصول بهداشتی نبود گرفته است. در حمام‌های عمومی خزینه دار که امروزه در ایران کمتر وجود دارد سنن و آدابی را از قدیم رعایت می‌کردند که بعضاً جنبه ضرب‌المثل پیدا کرده است.

یکی از آن آداب این بود که هر کس وارد حمام می‌شد، برای اظهار ادب و تواضع نسبت به افراد بزرگتر که در صحن حمام نشسته، مشغول کبسه‌کشی و صابون زدن بودند، یک سطل یا طاس بزرگ آب گرم از خزینه حمام برمی‌داشت و بر سر آن بزرگتر می‌ریخت. البته این عمل به تعداد افراد بزرگ و قابل احترام که در صحن حمام نشسته بودند تکرار می‌شد. تازه وارد وظیفه خود می‌دانست که بر سر یکایک آنان با رعایت تقدم و تأخر آب گرم بریزد. چه بسا اتفاق می‌افتاد که یک یا چند نفر از آن اشخاص مورد احترام در حال کبسه‌کشین و یا صابون زدن بودند و احتیاجی نبود که آب گرم به سر و بدن آنها ریخته شود، مد دالک این عوامل مانع از ادای احترام نمی‌شد و کوچکترها به محض ورود به صحن حمام خود را موظف می‌دانستند که یک طاس آب گرم بر سر و بدن آنها بریزند و بدان وسیله عرض خلوص و ادب کنند.

سنن دیگر این بود که هر کس وارد خزینه حمام می‌شد به افرادی که شست و شو می‌کردند سلام می‌کرد و ضمناً در همان پله اول خزینه دو دست را زیر آب کرده، کمی از آب خزینه بر می‌داشت و به یکایک افراد حاضر از آن آب حمام تعارف می‌کرد. برای تازه وارد مهم و مطرح نبود که افراد داخل خزینه از آشنایان هستند یا بیگانه، به همه از آب مفت و مجانی تعارف می‌کرد و مخصوصاً نسبت به افراد بیگانه بیشتر اظهار علاقه و محبت می‌کرد زیرا آشنا در هر حال آشناست، و دوست و آشنا احتیاج به تعارف ندارند. در هر صورت این رسم از قدیمی‌ترین ایام یعنی از زمانی که حمام خزینه به جای آب چشمه و رودخانه در امر نظافت و پاکیزگی مورد استفاده قرار گرفت، معمول گردید.

زیبایی جامعه با گویش‌های محلی

بسیار هم سعی کنند، نمی‌توانند شخصیت خود را تغییر دهند.

گویش‌های مختلف به جامعه زیبایی می‌دهد گلستان با گلهای زیاد است که معنا پیدا می‌کند، اگر در یک گلستان تنها یک گل وجود داشته باشد، معنی خود را از دست می‌دهد و کشور هم با لهجه‌های گوناگون خود و تنوعی که ایجاد کرده، می‌تواند برای افراد سایر کشورها جالب و جذاب باشد و هر عاملی اعم از کلاس گذاشتن و غیره نباید برخی از افراد را از اصالت خود دور کند.

اهمیت لهجه و گویش

لهجه و گویش محلی یکی از میراث‌های ماندگار در میراث فرهنگی هر جامعه، قوم و ملتی محسوب می‌شود. میراثی که متأسفانه به صورت سخت‌افزاری قابل رؤیت نیست تا مانند محراب نهند ساله تخریبش را شاهد باشیم و یا مانند

با زبان طبیعت صحبت می‌کنیم

در ابتدا قبل از آنکه دلیل تاثیرپذیری افراد از گویش‌های مختلف را توضیح دهیم، بهتر است طریقه شکل‌گیری لهجه‌های گوناگون کشور خودمان را بدانیم:

در شمال کشور داستان‌ها بیشتر حول و حوالی جنگل و درخت می‌چرخد، همانطور که در کویر به سمت دشت می‌رود.

دکتر امان‌الله قرانی مقدم، جامعه‌شناس، درباره چگونگی شکل‌گیری زبان معتقد است: برخی از جامعه‌شناسان می‌گویند که زبان از طبیعت تاثیر پذیرفته و آب و هوا و دسترسی داشتن به امکانات بر گویش‌ها تاثیر می‌گذارد و به عبارتی دیگر در شهرهایی که بارش برف در آن زیاد است، برای این پدیده جوی ده‌ها لغت دارند، اما در شهرهای جنوبی فقط یک نوع حرف است و همین اتفاق برای سایر شهرها می‌افتد.

اتحاد، استحکام را با خود همراه می‌کند

زمانی که اکثریت از لهجه خاصی استفاده کند، ممکن است تعدادی هم از آن تاثیر بپذیرند، اما برخی افراد به علت برخورداری از استحکام بالا از محیط اطرافشان تاثیر نمی‌گیرند. علی ۲۹ ساله کارمند درباره استحکام ارتباطات در برخی اقوام می‌گوید: ما در منزل و بین دوستان با گویش خود صحبت می‌کنیم، اتحاد بین مان زیاد است، البته دوستان دیگری هم دارم که در هرجایی باشند فقط از لهجه خود استفاده می‌کنند. قرآنی مقدم درباره اتحاد و یکپارچگی که بین اقوام مختلف وجود دارد، می‌گوید: تاثیرپذیری از محیط اطراف بستگی به نوع اقوام دارد، بعضی از آنها به دلایل گوناگون اعم از محیطی، آب و هوایی، پیوستگی خاصی که بین خود دارند، احساس نزدیکی به هم کرده و اگر مهاجرت کنند، کمتر از اطراف خود تاثیر می‌پذیرند.

پرونده خانگی سلامت زنان و میانسالان گشوده شد

رئیس اداره سلامت میانسالان و بانوان وزارت بهداشت از ارائه مجموعه‌ای شش‌جلدی «خودارزیاب سلامت» برای کنترل خانگی سلامت میانسالان و زنان خبر داد. دکتر مطهره علامه در این باره گفت: اداره سلامت میانسالان هسته‌ای را برای گروه هدف ۳۰ تا ۵۹ سال تهیه کرده است که کمک می‌کند این گروه برنامه‌های مراقبتی داشته باشند. این بسته خودارزیاب سلامت است. یک بسته از آن به سلامت جسمی و روانی اختصاص دارد و تست‌های مشخصی دارد که افراد می‌توانند خودشان را با آن ارزیابی کنند و اگر لازم باشد برای درمان آن اقدام کنند. همچنین مجموعه‌ای نیز برای کنترل عوامل خطر بیماری‌های قلبی - عروقی، سرطان‌های شایع، شیوه زندگی، وضعیت تغذیه و استعمال دخانیات اختصاص دارد. وی ادامه داد: یک مجموعه از این بسته به تشکیل پرونده پزشکی برای افراد

شکاف بهره‌مندی از توسعه را میان زنان و مردان پرکنیم

معاون برنامه‌ریزی و هماهنگی معاونت امور زنان و خانواده‌نهاد ریاست جمهوری گفت: با توجه به اینکه رئیس‌جمهور معاون امور زنان را انتخاب می‌کند در پس‌معاونت زنان ریاست‌جمهوری قدرتی نهفته است، بنابراین دستگاه‌ها باید با این معاونت همراه باشند چون تا زمانی که دستگاه‌های اجرایی همه مخاطبان خود را با نیازهای مشترک می‌بینند نمی‌توانیم شکاف بهره‌مندی از توسعه را میان زنان و مردان پر کنیم. اظهاره نژادی افزود: طی دو سال اخیر دولت از نظر بودجه‌ای با شرایط بودجه‌وروی و روبرو بوده است، بنابراین آرمان‌گرایانه است اگر تصور کنیم رقمی که به عنوان بودجه دستگاه‌ها مصوب شده به طور کامل تخصیص می‌یابد. ولی ما تلاش می‌کنیم با ارایه برنامه‌های مستند، درصد تحقق بودجه را افزایش دهیم. وی با اشاره به اینکه در شش ماهه اول سال جاری ۴۰ درصد از بودجه معاونت زنان تخصیص یافته است، اضافه کرد: بودجه معاونت نسبت به سال قبل به طور چشمگیری افزایش یافته است؛ چراکه در سال گذشته بودجه معاونت امور زنان

درخت ۴۵۰۰ ساله خشک شدنش را به نظاره نشینیم. لهجه و گویش محلی موضوعی است که گاه با مرگ خاموش به پایان خود نزدیک می‌شود و قابل قیاس و مشاهده نیست!

هر لهجه میراث فرهنگی گذشتگان محسوب می‌شود و نابودی آن به معنای نابودی بخش بزرگی از تاریخ و فرهنگ منطقه‌ای است که لهجه بر آن حاکم بوده است. تمدد لهجه‌ها باعث غنای هرچه بیشتر زبان خواهد شد. به این صورت که تولیدات قوی لهجه‌ها می‌تواند در زبان اصلی به کار گرفته شود. وجود گویش‌های محلی و لهجه‌ها نه تنها تنافسی با حضور زبان رسمی ندارد، بلکه به پویایی، زیبایی و تولید زبان کمک می‌کند.

رسانه‌های دیداری و شنیداری مانند رادیو و تلویزیون به عنوان رسانه‌ای فرآگیر، می‌تواند در کوتاه‌مدت و حتی به صورت دائم فرهنگ و باوری را در بین افکار عمومی استوار سازد. ترویج برخی از تکیه‌کلام‌های سریال‌ها در سطح جامعه از نمونه‌های بارز ایسن مقوله است. این تأثیرگذاری گاهی به صورت دائم و عمیق رخ می‌دهد، به گونه‌ای که امروزه میلیون‌ها دلار توسط دشمنان یک نظام در بخش رسانه‌های دیداری و نوشتاری هزینه می‌شود تا یک فرهنگ به تسمخ گرفته شده، تضعیف یا نابود گشته و فرهنگ جایگزینی به افکار عمومی آن کشور تزریق شود.

در مقابل، کشورها سعی می‌کنند با بازخوانی و حتی گاه بزرگ نمایی فرهنگ و تاریخ خود، خودباوری، اصالت و گذشته‌ای پرافتخار را در بین افکار عمومی و حتی سطح افکار جهانی ایجاد کنند. بسا نگاهی به فیلم‌های هالیوودی می‌توان دریافت که چه تلاشی صورت می‌گیرد و حتی کشورهای شرقی مانند کره جنوبی و ژاپن سعی می‌کنند با خلق شخصیت‌های افسانه‌ای، باورها و اعتقادات و فرهنگ ملی خود را زنده کنند.

مدیرعامل سازمان بیمه خدمات درمانی نیروهای مسلح:

هر چه جلوتر می‌رویم، مشکلات طرح تحول سلامت

بیشتر می‌شود

سازمان‌های بیمه‌گر ایجاد کرده، منابع از وزارت بهداشت و دولت دریافت کنیم.

حمیدرضا غفاری در پاسخ به پرسشی درباره اجرای طرح تحول نظام سلامت و چالش‌های پیش‌روی آن در این سازمان اظهار کرد: طرح تحول سلامت محاسنی در واقعی و منطقی تر کردن تعرفه‌ها، کاهش پرداخت از جیب بیماران در بخش دولتی و افزایش رضایت جامعه پزشکی داشته است.

وی افزود: اما این طرح با چالش‌های جدی روبرو بوده است که در

بدو امر چندان به آن توجه نشد ولی به تدریج خودنمایی کرد.

مدیرعامل سازمان بیمه خدمات درمانی نیروهای مسلح با بیان اینکه عدم تکافوی منابع برای هزینه‌های سنگین ناشی از طرح تحول سلامت

عمده‌ترین چالش پیش‌روی این طرح است گفت: منابع پیش‌بینی شده ضمانت دائمی ندارد، کافی نیست و باعث به وجود آمدن مشکلاتی شده است.

غفاری از عملکرد وزارت بهداشت در این زمینه انتقاد کرد و گفت: گاهی اوقات وزارت بهداشت بیمه‌ها را متهم می‌کند در حالی که واقعیت

امر اینگونه نیست و به هیچ وجه نتوانستیم به اندازه هزینه‌های جدیدی که طرح تحول برای سازمان‌های بیمه‌گر ایجاد کرده منابع از وزارت

بهداشت و دولت دریافت کنیم.

وی ادامه داد: این موضوع که بیمه‌ها را به عدم پرداخت مطالبات و پول

ندانم متهم کنیم، درست نیست و علت دیرکردها آن است که منابعی به بیمه

نرسیده است. کارشناسان بیمه‌ی می‌کنند هرچه قدر جلوتر می‌رویم ممکن است مشکلات بیشتر شوند و راه حل فوری برای حل آنها وجود نداشته باشد.

مدیرعامل سازمان بیمه خدمات درمانی نیروهای مسلح با بیان اینکه

عدم تکافوی منابع برای هزینه‌های سنگین ناشی از طرح تحول سلامت

عمده‌ترین چالش پیش‌روی این طرح است گفت: گاهی اوقات وزارت

بهداشت بیمه‌ها را متهم می‌کند در حالی که واقعیت امر اینگونه نیست و

به هیچ وجه نتوانستیم به اندازه هزینه‌های جدیدی که طرح تحول برای